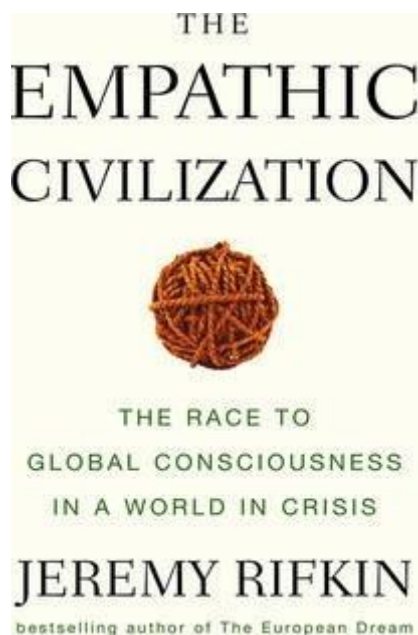

Vloga empatije v razvoju družbe

V tej državi se veliko govori o zveznem primanjkljaju. Ampak mislim, da bi morali več govoriti o našem primanjkljaju empatije – sposobnosti, da se postavimo v kožo nekoga drugega; videti svet skozi drugačne od nas - otroka, ki je lačen, odpuščenega delavca v jeklarni, emigrantko, ki ti pospravlja sobo doma.

Senator Barack Obama, govor na univerzi Northwestern, 2009.

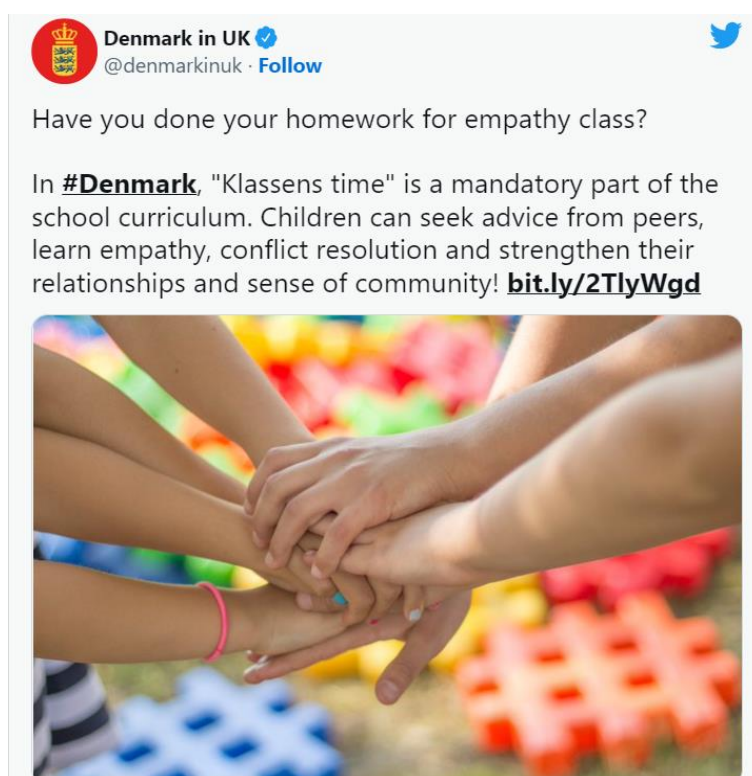
Znani ameriški ekonomist Jeremy Rifkin je napisal obsežno monografijo *Empathic Civilization*, v kateri dokazuje, da smo ljudje empatični, saj so v možganih zrcalni nevroni, ki zasvetijo, ko nekaj opazimo na drugem človeku. Po njegovem mnenju je človek pravzaprav *Homo Empathicus* in empatija se je skozi zgodovino človeštva razvijala od empatije plemen, preko empatije religije, nacionalne empatije do globalne empatije, ki se zdaj oblikuje in nam omogoča reševanje problemov, ki so se nakopičili v prejšnjem stoletju.

Slika 3 Knjiga Empatična civilizacija J. Rifkina

Glede na trenutno situacijo v svetu (pandemija, vojna, podnebne spremembe) se morda zdi, da so Rifkinove ideje nerealne, zato bomo na primeru Danske skušali prikazati pozitivno vlogo empatije pri razvoju družbe.

V knjigi *The Danish Way of Parenting* danskih psihoterapevtk in pedagoginj Iben Sandahl in Jessica Alexander (ameriških pisateljic in psihologov) je navedeno dejstvo, da otroke na Danskem učijo o empatiji že od malih nog. Če se empatija uči v šoli in izven nje, jo je mogoče povezati s splošno blaginjo prebivalstva države. "Otroci v danskem šolskem sistemu že v predšolski dobi sodelujejo v obveznem nacionalnem programu, imenovanem Korak za korakom. Otrokom se pokažejo slike otrok, od katerih vsak prikazuje različna čustva: žalost, strah, jezo, frustracijo, srečo in tako naprej."

Slika 4 Danski primer

Empatija pomaga pri vzpostavljanju odnosov, preprečevanju ustrahovanja in uspehu pri delu. Spodbuja rast vodij, podjetnikov in managerjev. "Empatični najstniki" so ponavadi uspešnejši, ker so bolj ciljno usmerjeni kot njihovi bolj narcistični vrstniki.

V danskih šolah je ena ura na teden namenjena Klassens tid, to je uri empatije za učence, stare od 6 do 16 let. Je temeljni del danskega učnega načrta. Tečaj empatije je prav tako pomemben kot čas, porabljen za na primer angleščino ali matematiko. Med Klassens tid se učenci pogovarjajo o svojih

težavah, ne glede na to, ali so povezane s šolo ali ne, in ves razred skupaj z učiteljem poskuša najti rešitev, ki temelji na pravem poslušanju in razumevanju. Če ni težav, o katerih bi se pogovarjali, otroci preprosto preživijo čas skupaj, se sproščajo in uživajo v hygge, besedi (in tudi glagolu in pridevniku), ki je ni mogoče dobesedno prevesti, saj gre za pojav, ki je tesno povezan z dansko kulturo. Hygge bi lahko opredelili kot »namerno ustvarjeno intimnost«. V deželi, kjer se zelo zgodaj v letu stemni, dežuje in je vse sivo, hygge pomeni vnašanje svetlobe, topline in prijateljstva ter ustvarjanje skupnega, gostoljubnega in intimnega vzdušja. To je osrednji koncept danskega občutka dobrega počutja.

Ker je empatija na Danskem postala sestavni del učnega načrta že leta 1993, lahko z gotovostjo trdimo, da je zato Danska med najsrečnejšimi državami na svetu. Že leta je med prvimi tremi, kot lahko razberemo iz priložene tabele.

Slika 5
najsrečn
ejših
držav
na svetu

<u>Rank</u>	<u>Country</u>	<u>Happiness</u> <u>2021</u>	<u>Happiness</u> <u>2020</u>	<u>2022</u> <u>Population</u>
1	Finland	7.842	7.809	5,554,960
2	Denmark	7.62	7.646	5,834,950
3	Switzerland	7.571	7.56	8,773,637
4	Iceland	7.554	7.504	345,393

Finska je že nekaj let na prvem mestu in nima nobene ure empatije v izobraževanju. Finska pa svoj izobraževalni sistem temelji na odličnih učiteljih, ki imajo veliko svobode pri izvajanju učnega načrta. In odličen učitelj mora biti empatičen.